

2008 Yılı Küresel Ekonomi Krizinin Türkiye'nin Temel Makro Ekonomik Değişkenleri Üzerine Etkisi

Özet

2008 küresel ekonomi krizi, diğer ülke ekonomilerine benzer şekilde Türkiye ekonomisini de etkilemiş ve bazı temel makroekonomik değişkenlerde bozulma meydana getirmiştir. Bu çalışma 2008 yılı küresel ekonomi krizinin Türkiye'de bazı makro ekonomik değişkenler üzerindeki etkilerini incelemektedir. Çalışmada kullanılan veriler 2000-2011 yıllarını kapsamaktadır. Bu çalışmada kullanılan makro ekonomik değişkenler, kriz yılı kukla değişken olmak üzere, Türkiye'nin büyüme oranı, işsizlik oranı, bütçe açığı, enflasyon ve ihracatın ithalatı karşılama oranıdır. 2008 yılı küresel ekonomi krizinin bazı makro ekonomik değişkenler üzerindeki etkilerini tahmin etmede VAR modeli kullanılmıştır.

Yapılan analiz sonucunda; 2008 yılı küresel ekonomi krizi ile büyüme oranı, işsizlik oranı, bütçe açığı, enflasyon ve ihracatın ithalatı karşılama oranı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tahmin edilmiştir. Analiz neticelerine göre, kriz dönemleri ile işsizlik, bütçe açığı ve ihracatın ithalatı karşılama oranı arasında pozitif bir ilişki tahmin edilirken, büyüme ve enflasyon arasında ters yönlü bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Küresel Ekonomik Kriz, VAR Analizi, Temel Makroekonomik Değişkenler, Türkiye*

The Effects of the Global Economic Crisis of the Year 2008 on Main Macroeconomic Variables of Turkey

Abstract

The global economic crisis of 2008 effected Turkey's economy having similarity with the other countries economies too, and it resulted in some disorders in basing macroeconomic variables. This study was carried out with the aim of examining the effect in some macro economic variables of 2008 global economic crisis in Turkey. The data used in this study include the years of 2000-2011. The macro economic variables used in this study are the growth rate of Turkey, rate of unemployment, deficit of budget, inflation and the situation of import and export along with crisis year to be dummy variables. The model of VAR was used in estimating the effect of some macro economic variables of 2008 global economic crisis.

In the result of the analysis carried out, it is estimated that there might be a statistically significant relationship among 2008 global economic crisis and growth rate, rate of unemployment, budget deficit, the rate of inflation and the situation of import and export. According to the result of this analysing, while estimating that there is a positive relationship between crisis periods analysed, unemployment, budget deficit, and the rate of export to meet import, it was found out that there was a reverse relationship between growth and inflation.

Keywords: *Global Economic Crisis, VAR Analysis, Main Macroeconomic Variables, Turkey*

Metin BAYRAK¹
Osman Cenk KANCA²

¹ Yrd. Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, mebay65@yahoo.com

² Araş. Gör., Kafkas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, osmancenkkanca@hotmail.com